

Szolgálni és menteni

SZOMBAT DÉLUTÁN

E HETI TANULMÁNYUNK: Ézsaiás 41; 42:1-7; 44:26–45:6; 49:1-12

„Ez az én szolgám, akit támogatok, az én választottam, akiben gyönyörködöm. Lelkessel ajándékoztam meg, törvényt hirdet a népeknek” (Ézs 42:1, RÚF).

„Sokan úgy érzik, hogy nagy kiváltság lenne számukra, ha felkereshetnék Jézus földi életének a színhelyeit, ha ott járhatnának, ahol Jézus lépkedett, ha megtekinthetnék azt a tavat, amely mellett Jézus annyira szeretett tanítani és azokat a dombokat, hegyeket és völgyeket, amelyeken olyan sokszor megpihentek szemei. Nem kell azonban elmennünk Názáretbe, Kapernaumba vagy Bethániába csak azért, hogy Jézus nyomdokaiban járhassunk. Megtalálhatjuk Jézus lábnyomait minden betegágy mellett, a szegénység viskóiban, a nagyvárosok zsúfolt sikátoráiban, és minden helyen, ahol az emberek szíve vigasztalás után vágyakozik. Valahányszor úgy cselekszünk, ahogy Jézus cselekedett, mikor itt járt-kelt ezen a földön, mindannyiszor az Ő nyomdokaiban járunk” (Ellen G. White: *Jézus élete*. Budapest, 1989, Advent Kiadó, 545-546. o.).

Ézsaiás hasonló dolgokat mondott az Úr Szolgájáról, akinek az irgalom volt a küldetése: *„Megrepedt nádat nem tör el, a pislogó gyertyabelet nem oltja ki... megnyisd a vakoknak szemeit, hogy a foglyot a tömlőcből kihozad, és a fogházból a sötétben ülőket” (Ézs 42:3, 7).*

Vizsgáljuk meg ezt a szolgát! Kicsoda Ő, és milyen feladatot végez el?

SZOLGÁLÓ NEMZET (ÉZSAIÁS 41)

Isten Ézs 41:8 versében említi, hogy „*Izrael, én szolgám*”, 42:1 versében pedig bemutat valakit, akiről ezt mondja: „*az én szolgám*”. Ki ez a szolgá?

Vajon Izrael/Jákób lenne az, az izraeliták ősatyja? Talán Izrael népe? Vagy inkább a Messiás/Krisztus, akit az Újszövetség Jézusként nevez meg?

Ézsaiás próféta könyve 41–53. fejezeteiben Istennek a szolgáira tett kétféle hivatkozása fonódik össze. Az egyik szolgát úgy nevezi, hogy „*Izrael*” vagy „*Jákób*”, mint például Ézs 41:8, 44:1-2, 21, 45:4, 48:20 verseiben. Mivel Isten jelen időben szólítja meg Izraelt/Jákóbot, egyértelmű, hogy Jákób jelképezi a népet, ami tőle származik. Ezt az is megerősíti, hogy az Úr szolgájának, Jákóbnak a megváltására akkor kerül sor, amikor készül elhagyni Babilont (Ézs 48:20).

Másutt Ézsaiás nem nevezi meg Isten szolgáját, mint Ézs 42:1, 50:10, 52:13 és 53:11 verseiben. A kiléte nem lesz egyből nyilvánvaló, amikor Ézs 42:1 verse elsőként említi. Viszont a későbbi igeszakaszokban a próféta tovább részletezi a leírást, és egyértelművé válik, hogy itt olyan személyről van szó, aki helyreállítja Jákób (Izrael) törzseinek Istennel való kapcsolatát (Ézs 49:5-6) és feláldozza az életét a bűnösökért (Ézs 52:13–53:12; lásd még Ézs 49:5-6), vagyis nem lehet a nemzet. Egyértelmű tehát, hogy Ézsaiás Isten két szolgájáról beszél. Az egyik egy közösség (a nép), a másik pedig egy személy.

Milyen szerepe van a szolgáló nemzetnek (Ézs 41:8-20)?

Isten megnyugtatja Izraelt, hogy a nép még mindig az Úr szolgája: „*Kiválasztottalak, nem vetlek el téged*” (Ézs 41:9, RÚF)! Majd a Biblia egyik legcsodálatosabb ígérését adja Izraelnek: „*Ne félj, mert én veled vagyok; ne csüggedj, mert én vagyok Istened; megerősítelek, sőt megsegítelek, és igazságom jobbjával támogatlak*” (Ézs 41:10). Ebben, illetve a következő versekben Izraelnek az az egyik alapvető szerepe, hogy bízson a szabadító Istenben (Akház királylyal ellentétben), nem pedig más istenekben vagy azok képében, ahogy azt a többi nemzet teszi (Ézs 41:7, 21-24, 28-29).

Figyeljük meg, Ézs 41:14 versében úgy szólítja a nemzetet az Úr, hogy „férgeske”! Mit üzent ezzel? Tekintsünk végig a szövegkörnyezeten a pontosabb válasz érdekében! Ezek szerint mennyire kell az Úrra bízni magunkat? Mit tanulhatunk ebből?

A MEG NEM NEVEZETT SZOLGA (ÉZS 42:1-7)

Mi a szerepe Isten meg nem nevezett szolgájának, akit kiválasztott és akibe a Lelkét helyezi (Ézs 42:1-7)? Mi jellemzi?

Jelöljük meg a legjobb választ vagy a válaszok kombinációját!

- 1) Igazságot szolgált a nemzeteknek.
- 2) Csendesen és kedvesen, ugyanakkor sikeresen éri el a céljait.
- 3) Tanít.
- 4) Isten és a népe közötti szövetségül szolgál.
- 5) Világosságot/reményt ad, amikor meggyógyítja a vakokat és szabadon engedi a foglyokat.
- 6) Minden eddigi válasz.

Mennyiben hasonlít ennek a szolgának a szerepe és a jelleme az „Isai törzsökéből” származó hajtásra, akin megnyugszik az Úr Lelke (Ézsaiás próféta könyve 11. fejezet)?

Ézsaiás próféta könyve 11. fejezetében a Dávid házából származó uralkodó tettei összhangban állnak Isten akaratával, igazságot szolgált és felszabadítja az elnyomottakat, illetve az Úr bölcsességét és ismeretét terjeszti, ahogy a 42. fejezetben is látjuk. Isai „vesszősála” és „gyökere” a Messiás, Ézs 9:6-7 szakaszának isteni gyermeke, aki „jogosság és igazság által” (Ézs 9:7) békességet hoz Dávid trónjának és országának. Így egyértelmű, hogy a Messiás a 42. fejezet szolgája!

Hogyan azonosítja az Újszövetség Ézs 42:1-7 részének igazságot hozó szolgáját (Mt 12:15-21)?

Máté evangéliuma 12. fejezete Ézsaiás próféta könyve 42. fejezetéből idéz, és azt Jézus csendes gyógyító szolgálatára alkalmazza, mert Ő Isten szeretett Fia, akiben gyönyörködik (Ézs 42:1; Mt 3:16-17; 17:5), akinek a szolgálata újból megerősíti a szövetséges kapcsolatot Isten és népe között (Ézs 42:6; Dán 9:27). Jézus a tanítványával együtt sokaknak hozott igazságot azzal, hogy megszabadította az embereket a szenvedéstől, megismertette velük Istent, és megtörte a gonosz lelkek szorítását rajtuk, amit Sátán elnyomása okozott (Lk 10:19). Utána Jézus meghalt, hogy törvényerőre emelje az új szövetséget és igazságot szolgáltasson a világnak, kivéve Sátánt, az idegent, aki bitorolta a „világ fejedelme” címet (Jn 12:31-33).

PERZSA „MESSIÁS” (ÉZS 44:26–45:6)

Milyen bámulatos jövendölést találunk Ézs 44:26–45:6 szakaszában?

Ézsaiás szolgálata Kr. e. 745-től 685-ig tartott. Miután bejelentette, hogy hódító érkezik majd keletről és északról (Ézs 41:2-3, 25), ami jó hír lesz Jeruzsálemnek, pontosan megjövendölte Círusz nevét és tetteit (Ézs 41:27). Círusz ténylegesen észak és kelet felől érkezett Babilonhoz, amit Kr. e. 539-ben meg is hódított. Valóban Istent szolgálta, amikor hazaengedte a zsidókat babiloni száműzetésükből, és engedélyezte a jeruzsálemi templom újjáépítését is (lásd *Ezsdrás könyve* 1. fejezet). Figyeljünk fel ennek a jövendölésnek a jelentőségére! Ézsaiás próféciaja másfél évszázaddal hangzott el az események előtt, mivel körülbelül száznegyvenhat év telt el a próféta halála és Babilon bukása között. Ez olyan, mintha George Washington megjövendölte volna, hogy 1945-ben egy Dwight Eisenhower nevű tábornok vesz majd részt Európa felszabadításában! Ézsaiás próféciaja vitathatatlan, hiszen Círusz tetteit jól bemutatják különféle ókori források, így a babiloni krónikák, a király saját beszámolója a *Círusz-hengeren*, mint ahogyan a Biblia is (2Krn 36:22-23; *Ezsdrás könyve* 1. fejezet; *Dániel próféta könyve* 5. fejezet; 6:28; 10:1). Ez is megerősíti azok hitét, akik hiszik, hogy az igaz próféták pontos jövendöléseket kapnak Istentől, aki eleve ismeri a jövőt.

Miért nevezi Isten a felkentének Círuszt (Ézs 45:1)?

Az itt szereplő héber szóból, aminek a jelentése: „felkent”, származik a *Messias* szó is. Az Ószövetségben másutt ez a kifejezés utalhat felkent főpapra (3Móz 4:3, 5, 16; 6:22), felkent izraelita királyra (1Sám 16:6; 24:7, 11; 2Sám 22:51) vagy a Messiasra, a Dávid házából származó eljövendő királyra és szabadítóra (Zsolt 2:2; Dán 9:25-26). Ézsaiás nézőpontjából Círusz jövőbeli uralkodó volt, akit Isten a népe szabadításáért küldött. Furcsa *messias* volt, nem lévén izraelita. Hasonlót is tett, mint a Messias, ugyanis legyőzte az Úr ellenségeit és elengedte a népet a fogságból, de nem lehetett olyan, mint a Messias, mert nem Dávidtól származott. Isten bizonyította, hogy kizárólag Ő ismeri a jövőt (Ézs 41:4, 21-23, 26-28; 44:26). Círuszt is megszólította: „*Neked adom a sötétség kincseit, az elrejtett drágaságokat, hogy megtudd: én vagyok az Úr, aki téged néven szólított, Izrael Istene*” (Ézs 45:3, RÚF).

Gondoljunk más olyan bibliai próféciaira, amely úgy teljesedett be, ahogyan Isten előre megmondta!

REMÉNY A JÖVŐRE

Akik nem hiszik, hogy a próféták valóban kapnak jövendöléseket Istentől, azokat zavarja, Círuszt mennyire pontosan megnevezte Ézsaiás. Ezért azt az elgondolást fogadják el, hogy *Ézsaiás próféta könyve* 40–66. fejezeteit egy másik próféta írta, az úgynevezett „második Ézsaiás,” aki Círus idejében élt. Vagyis „szétfűrészelik” a könyvet, mint ami a próféta végzete is valójában lett a hagyomány szerint (lásd Zsid 11:37).

Csakhogy nincs semmilyen történelmi bizonyíték egy második „Ézsaiás” létezésére. Ha valóban létezett volna, akkor különös, hogy a Biblia meg sem említi, pedig az üzenete alapvető fontossággal bír, illetve művészi irodalmi készsége is bámulatra méltó. Még a legrégebb bibliai kéziratban, Ézsaiás kumráni tekercsében sincs semmilyen törés a 39. és a 40. fejezetek között, ami azt jelezné, hogy más szerző folytatta volna a munkát.

A próféta alapvető üzenete az egész könyvben következetes: inkább az igaz Istenben, a szabadító Messiásban bízunk, mint más erőben! A kutatók helyesen hangsúlyozzák, hogy *Ézsaiás próféta könyve* 1–39. fejezetei az asz-szír időszakra összpontosítanak, a 40. fejezettől kezdve pedig a könyv a babiloni korszakra vált. Csakhogy a 13–14., illetve a 39. fejezetek már előre jelezték a babiloni fogságot. Igaz, a könyv 1–39. fejezetei az ítéletet, míg a 40–66. fejezetek a megbékélést hangsúlyozzák, de a korábbi fejezetek úgyszintén bővelkednek az isteni vigasztalásban és bátorításban. A későbbi igeszakaszok pedig, mint például Ézs 42:18-25, 43:22-28 és 48:1-11 részei az ítéletekről szólnak, amelyeket Isten azért hoz Júda népére, mert elhagyták Őt. Továbbá Ézsaiás *jövőre vonatkozó* vigasztalásai a korabeli szenvedést érzékeltetik.

A népre szörnyű baj szakadt az emberek bűnei miatt, de nem mindeki hagyott fel a reménnyel. Ők Isten ígéreteibe kapaszkodtak, így például abba, amit 3Móz 26:40-45 szakaszában találunk. Olvassuk el alaposan ezeket a verseket! Képzeljük magunkat azoknak a hébereknek a helyzetébe, akik életben maradtak, miután a nemzetet legyőzte Babilon! Milyen remény található ezekben a szavakban?

Milyen lelki elveket látunk munkálkodni Mózes harmadik könyvének verseiben? Mit mond itt az Úr Izraelnek? Hogyan alkalmazhatjuk ugyanezt az elvet a saját életünkben?

AZ ÉRZŐ ÉS SZENVEDŐ SZOLGA (ÉZS 49:1-12)

Kicsoda Isten szolgája Ézs 49:1-12 szakaszában?

Isten már azelőtt hívja és megnevezi Őt, mielőtt megszületett volna, száját kardhoz hasonlítja és megdicsőíti önmagát benne. Általa téríti magához vissza Izrael népét, Ő lesz az egész világ üdvösségének világgossága, a szövetség és az, aki szabadon engedi a foglyokat. Rengeteg az átfedés ennek a szakasznak és *Ézsaiás próféta könyve* 42. fejezetének leírása között, ami a szolgát a Messiással azonosítja. Az Újszövetségben Jézus Krisztusban találhatjuk meg az Úr Szolgája tulajdonságait, mindkét eljövetelekor: Mt 1:21; Jn 8:12; 9:5; 17:1-5; Jel 1:16; 2:16; 19:15.

Miért hívja az Úr ezt a szolgát itt úgy, hogy „Izrael” (Ézs 49:3), ha Ő a Messiás?

Korábban azt találtuk, hogy *Ézsaiás próféta könyvének* ebben a részében a nemzetre utal Isten szolgája, „Izrael/Jákób”. Itt viszont az „Izrael” név (Jákóbra tett párhuzamos utalás nélkül) egyértelműen arra a Személyre vonatkozik, aki helyreállítja a nép kapcsolatát Istennel (Ézs 49:5). Ez a szolga lett az ideális megtestesítője, avagy képviselője annak a népnek, amelynek kudarca szégyent hozott az „Izrael” névre (Ézs 48:1).

Milyen új elem jelenik itt meg (Ézs 49:4, 7)?

Itt találjuk az egyik első célzást a szolga feladatának nehézségére. Így kesereg: „*Hiába fáradoztam, semmire és haszontalan költöttem el erőmet*” (Ézs 49:4), amit Dán 9:26 verse is visszhangoz: „*kiirtatik a Messiás és senkije sem lesz.*” Mégis a hitbe kapaszkodik: „*de az Úrnál van ítéletem, és jutalmam Istennél*” (Ézs 49:4). J. Alec Motyer a következő megfigyelést teszi: „Ézsaiás tehát valódi emberi természettel bíró szolgát látott, aki hozzánk hasonlóan próbára lett téve, és aki bizonyítja, hogy Ő maga a hit útjának szerzője és tökéletesítője, olyan valódi, személyes a hite, hogy amikor úgy tűnik, már semmiért nem érdemes élni, továbbra is képes azt mondani: *én Istenem*” (*The Prophecy of Isaiah: An Introduction and Commentary*. Downers Grove, Illinois, 1993, InterVarsity Press, 387. o.).

Ézs 49:7 verse bámulatos. Az Úr azt mondja annak, „*akit megvetnek az emberek, akit utálnak a népek, aki a zsarnokok szolgája: Királyok kelnek föl, ha meglátnak, és fejedelmek borulnak le az Úrért, aki hűséges hozzád, Izrael Szentjéért, aki kiválasztott téged*” (RÚF).

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA:

Ellen G. White: *Jézus élete*. Budapest, 1989, Advent Kiadó, „Kapernaumban” c. fejezete, 201-209. o.!

„Nagy szükségünk van tapintatra és bölcsességre a lelkek megnyeréséhez! A Megváltó sohasem hallgatta el az igazságot, mindig szeretettel fejezte azt ki. A legnagyobb tapintattal fordult másokhoz, illetve mindenkor kedves és figyelmes volt. Sosem volt udvariatlan, soha nem szólt hiába egyetlen szigorú szót sem, és az érzékeny lelkűeknek sosem okozott szükségtelenül fájdalmat. Nem ítélte el az emberi gyengeséget. Félelem nélkül megfedtte ugyan a képmutatást, a hitetlenséget és a bűnt, de könnyek között mondta el a szigorú dorgálást. Sosem tüntette fel kegyetlen dologként az igazságot, hanem mélységes gyengédséget tanúsított az emberiség iránt. Minden lélek értékes volt a szemében. Bár isteni méltósággal lépett fel, a leggyengédebb könnyörülettel és tisztelettel viszonyult Isten családjának minden egyes tagjához. Mindenkiiben azt a lelket látta, akinek a megmentése az Ő küldetése volt” (Ellen G. White: *Gospel Workers*. 117. o.).

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

- 1) **Olvassuk el együtt az osztályban, amit Ellen G. White írt a fentiekben arról, hogyan szolgált Krisztus másoknak! Beszéljük meg ezeket az elveket, majd pedig azt, hogy miként gyakorolja mindezt a saját gyülekezetünk közössége!**
- 2) **Ismerünk valakit, aki olyan, mint a „megrepedt nád” vagy a „pislogó gyertyabél” (Ézs 42:3)? Hogyan segíthetünk neki úgy, hogy nem „törjük el” vagy „oltjuk ki”? Hogyan vezethetjük az Úrhoz? Mit mondanánk neki gyakorlatias módon, hogy gyógyulást és segítséget találjon?**
- 3) **Egyesek azon az alapon érvelnek *Ézsaiás próféta könyvének* több szerzője mellett, hogy ember nem mondhatja meg így a jövőt előre. Mi az alapvető baj ezzel az érveléssel, és keresztényként miért kell ezt alaphál elutasítanunk?**

ÖSSZEFOGLALÁS: Szabadítóra van szükség a szabaduláshoz. Isten szolgáló népét két szabadító teszi szabaddá: Círusz, aki szabadon bocsátja a foglyokat a babiloni fogságból, illetve Isten meg nem nevezett Szolgája, akinek a személyazonossága fokozatosan tárul fel a könyvben. Ő állítja majd helyre az igazságot és vezeti vissza a túlélők közösségét Istenhez.

FÜLE LAJOS:
FELTÉTEL NÉLKÜL

Szülőknek – gyerekekről

Feltétel nélkül, úgy, ahogy vannak,
megbékélt szívvel, mint ki hatalmat
vett a reményre, hitre, csodákra,
s z e r e t n i őket, mindegyre várva,
hogy visszajönnék, ha el is mennek,
hogy nem kerülük ki a kegyelmet.

Akkor is, hogyha szívünk merő seb,
ISTEN szemével szemlélni őket,
KI IRGALOM, s KI – később? hamar? –
azt tehet velük, amit akar.